

ឧទាហរណ៍ 8-4

គេអោយអនុគមន៍ f , ខួប , មានខួប $T = 4$, កំនត់ដោយ :

$f(t) = 0$ បើ $t \in [-2, -1[$

$f(t) = 1+t$ បើ $t \in [-1, 0[$

$f(t) = 1-t$ បើ $t \in [0, 1[$

$f(t) = 0$ បើ $t \in [1, 2[$

1°) ក្នុងតំរុយអ័រតូកូណាល, ចូរគូរក្រាបដំណាងអនុគមន៍ f ក្នុងចន្លោះ $[-5, +5]$

គេនឹងសង្កេតឃើញថាអនុគមន៍ f ជាអនុគមន៍គូ

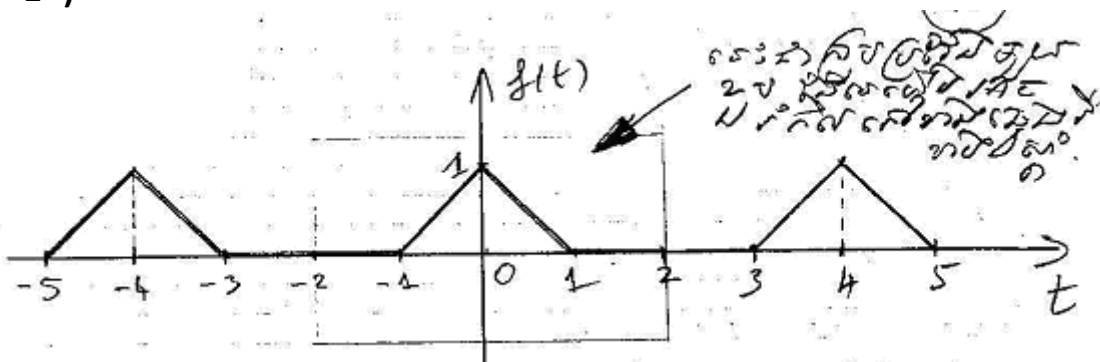
2°) គណនាមេគុណហ្វូរីយេនៃអនុគមន៍ f

3°) តើអនុគមន៍ f ផ្ទៀងផ្ទាត់នឹងលក្ខណៈទាំងអស់នៃទ្រឹស្តីបទឌីរិក្លេទេ?

បើផ្ទៀងផ្ទាត់ ចូរអោយសេរីហ្វូរីយេនៃអនុគមន៍ f លើចន្លោះ $[-2, +2[$

ចំលើយ:

1°)

2°)

a) ដោយ f ជាអនុគមន៍គូ យើងបាន $b_n = 0$ ($n \in \mathbb{N}$)

b) គណនា a_0

$$a_0 = \frac{1}{T} \int_{-\frac{T}{2}}^{+\frac{T}{2}} f(t) dt = \frac{2}{T} \int_0^{+\frac{T}{2}} f(t) dt \quad (\text{ព្រោះ } f \text{ ជាអនុគមន៍គូ})$$

$$= \frac{2}{4} \int_0^2 f(t) dt = \frac{2}{4} [\int_0^1 f(t) dt + \int_1^2 f(t) dt]$$

$$= \frac{1}{2} \int_0^1 (1-t) dt \quad (\text{ព្រោះ } f(t) = 0 \text{ លើចន្លោះ } [1, 2[ )$$

$$= \frac{1}{2} \left[t - \frac{t^2}{2} \right]_0^1 = \frac{1}{4} \quad \Rightarrow \quad \boxed{a_0 = \frac{1}{4}}$$

គណនា a_n ($n \in \mathbb{N}^*$)

$$a_n = \frac{2}{T} \int_{-\frac{T}{2}}^{+\frac{T}{2}} f(t) \cos n\omega t \cdot dt$$

ដោយ $T = 4, \omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{2\pi}{4} = \frac{\pi}{2}$

$$\left. \begin{array}{l} f(t) \text{ ជាអនុគមន៍គូ} \\ \text{និង } \cos n\omega t \text{ ជាអនុគមន៍គូ} \end{array} \right| \Rightarrow f(t) \cdot \cos n\omega t \text{ ជាអនុគមន៍គូ}$$

$$a_n = \frac{4}{T} \int_0^{\frac{T}{2}} f(t) \cdot \cos n\omega t \cdot dt = \frac{4}{4} \int_0^2 f(t) \cdot \cos n\omega t \cdot dt$$

$$= \left[\int_0^1 f(t) \cdot \cos n\omega t \cdot dt + \int_1^2 f(t) \cdot \cos n\omega t \cdot dt \right]$$

$$= \int_0^1 (1-t) \cdot \cos n\frac{\pi}{2}t \cdot dt \quad (\text{ព្រោះ } f(t) = 0 \text{ លើចន្លោះ } [1,2[ )$$

ដោយប្រើអាំងតេក្រាលដោយផ្នែក

$$u = 1-t \Rightarrow du = -dt$$

$$\cos n\frac{\pi}{2}t \cdot dt = dv \Rightarrow v = \frac{2}{n\pi} \sin \frac{n\pi}{2}t \quad (n \in \mathbb{N}^*), \text{ ដូច្នោះ}$$

$$a_n = \left| (1-t) \cdot \frac{2}{n\pi} \sin \frac{n\pi}{2}t \right|_0^1 + \int_0^1 \frac{2}{n\pi} \sin \frac{n\pi}{2}t \cdot dt$$

$$= -\frac{4}{(n\pi)^2} \left| \cos \frac{n\pi}{2}t \right|_0^1 = \frac{4}{n^2} \cdot \frac{1}{\pi^2} [1 - \cos \frac{n\pi}{2}]$$

-លើ n ជាចំនួនគូ ($n \neq 0$), $n = 2p$ គេបាន

$$\cos \frac{n\pi}{2} = \cos \frac{2p\pi}{2} = \cos(p\pi) = (-1)^p \Rightarrow$$

$$a_{2p} = \frac{4}{(2p)^2} \cdot \frac{1}{\pi^2} [1 - (-1)^p] = \begin{cases} 0 & \text{លើ } p = 2k (k \neq 0) \\ \frac{2}{(2k+1)^2} \cdot \frac{1}{\pi^2} & (\text{លើ } p = 2k + 1) \end{cases}$$

$$p = 2k \Rightarrow a_{2p} = a_{2(2k)} = a_{4k} \Rightarrow a_{4k} = 0$$

$$a_{4k} = 0, (k \neq 0)$$

$$p = 2k+1 \Rightarrow a_{2p} = a_{2(2k+1)} = a_{4k+2} \Rightarrow a_{4k+2} = \frac{2}{(2k+1)^2} \cdot \frac{1}{\pi^2}$$

$$a_{4k+2} = \frac{2}{(2k+1)^2} \cdot \frac{1}{\pi^2}$$

-បើ n ជាចំនួនសេស ($n \neq 0$), $n = 2p+1$ គេបាន

$$\cos \frac{n\pi}{2} = \cos \frac{(2p+1)\pi}{2} = \cos (2p+1)\frac{\pi}{2} = 0, \quad \text{ហើយ}$$

$$a_n = \frac{4}{n^2} \cdot \frac{1}{\pi^2} [1 - \cos \frac{n\pi}{2}] \quad \text{ទៅជា} \quad a_{2p+1} = \frac{4}{n^2} \cdot \frac{1}{\pi^2} = \frac{4}{(2p+1)^2} \cdot \frac{1}{\pi^2}$$

$$a_{2p+1} = \frac{4}{(2p+1)^2} \cdot \frac{1}{\pi^2}, \quad (p \in \mathbb{N})$$

3°) យើងយកចន្លោះ $[-2, +2]$ ដើម្បីនឹងផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខណ៍ឌីរិក្លេ

a) អនុគមន៍ f កំនត់, ជាប់និងមានដេរីវេជាប់លើចន្លោះ $[-2, +2]$

ក្រៅតែពីចំនួនខ្លះ

ដូចជា : $t = -1, t = 0, t = 1, t = 2$

ព្រោះថា: នៅគ្រប់ចន្លោះ $[-2, -1[, [-1, 0[, [0, 1[$ និង $[1, 2[$,

អនុគមន៍ f រឹម្យស្មើនឹងសូន្យ រឹម្យស្មើនឹងអនុគមន៍ពហុធា ។

b) យើងពិនិត្យមើលនូវការប្រព្រឹត្តទៅនៃអនុគមន៍ f នៅក្បែរ $t = -1$

$$\lim_{\substack{t \rightarrow -1 \\ t < -1}} f(t) = \lim_{\substack{t \rightarrow -1 \\ t < -1}} 0 = 0 = f(-1-0)$$

ដូច្នោះ $f(-1-0)$ ជាចំនួនមួយក្នុង $\mathbb{R}$ ។

ដោយ $f(-1) = 0$ ដូច្នោះ $f(-1) = f(-1-0)$

ជាហេតុអោយ f ជាប់ត្រង់ $t = -1$

ដោយប្រើរបៀបខាងលើគេអាចបង្ហាញថា f ជាប់ត្រង់ចំនុច $t = 0, t = 1$ និងជាប់ខាងឆ្វេងត្រង់ $t = 2$

ជាសន្និដ្ឋាន: ដូច្នោះ f ជាអនុគមន៍ជាប់លើចន្លោះ $[-2, +2]$

c) លើចន្លោះ $] -2, -1[$, $f(t) = 0$ ដូច្នោះ $f(-1-0) = 0$

លើចន្លោះ $] -1, 0[$, $f(t) = 1$ ដូច្នោះ $f(-1+0) = 1$ និង $f(0-) = 1$

លើចន្លោះ $] 0, 1[$, $f(t) = -1$ ដូច្នោះ $f(0+) = -1$ និង $f(1-0) = -1$

លើចន្លោះ $] 1, 2[$, $f(t) = 0$ ដូច្នោះ $f(1+0) = 0$ និង $f(2-0) = 0$

ដូច្នោះ $f'(-1-0), f'(-1+0), f'(0-), f'(0+), f'(1-0), f'(1+0)$
 និងទីបញ្ចប់ $f(2-0)$ សុទ្ធតែជាចំនួនពិត (មិនអនន្ត) ក្នុង $\mathbb{R}$ ។
 លទ្ធផលទាំងអស់នេះ បង្ហាញថា f ជាអនុគមន៍ថ្នាក់ C^1 ដោយកង្វះ លើចន្លោះ
 $[-2,+2]$ ។

ដោយហេតុថា f ជាអនុគមន៍ខួប, មាន ខួប $T=4$, ដូច្នោះ f ជាអនុគមន៍ថ្នាក់ C^1
 ដោយកង្វះលើ $\mathbb{R}$ ។

តាមទ្រឹស្តីបទឌីរិក្លេ យើងដឹងថាត្រង់គ្រប់ចំនុច t ដែល f ជាប់, សេរីហ្វួរីយេនៃ f
 មានលីមីត ស្មើនឹង $f(t)$.

ដោយ f ជាប់លើចន្លោះ $[-2,+2]$, ចំពោះគ្រប់ចំនុច t នៃចន្លោះនេះ យើងបាន :

$$f(t) = \frac{1}{4} + \frac{2}{\pi^2} \sum_{k=0}^{+\infty} \frac{1}{(2k+1)^2} \cos(4k+2) \frac{\pi}{2} t + \frac{4}{\pi^2} \sum_{p=0}^{+\infty} \frac{1}{(2p+1)^2} \cos(2p+1) \frac{\pi}{2} t$$